

Saaristoasiain neuvottelukunnan lausunto liittyen hallituksen esitysluonnokseen Rajavartiolaitoksen varautumista tukevien toimivaltuuksien tarkistamisesta

Saaristoasiain neuvottelukunta kiittää mahdollisuudesta lausua Rajavartiolaitoksen varautumista tukevien toimivaltuuksien tarkistamiseen liittyen.

Saaristoasiain neuvottelukunta lausuu erityisesti rajavartiolakia koskeviin muutosehdotuksiin.

Esityksen tavoitteena on parantaa Rajavartiolaitoksen varautumista ja mahdollisuuksia vastata muuttuneen turvallisuus- ja toimintaympäristön vaatimuksiin. Tavoitteena on kehittää Rajavartiolaitoksen normaaliolojen toimivaltuuksia erityisesti sisärajoilla ja merialueilla. Rajavartiolaitoksella olisi muualla laissa säädetyn lisäksi oikeus suorittaa sisärajoilla ajallisesti ja alueellisesti rajattuja tarkastuksia rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi. Lisäksi Rajavartiolaitokselle ehdotetaan uutta merenalaisen kriittisen infrastruktuurin valvontatehtävää sekä siihen liittyviä toimivaltuuksia Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä.

Saaristoasiain neuvottelukunta pitää hyvänä rajavartiolakiin esitettäviä muutosehdotuksia. Neuvottelukunta näkee niiden parantavan myös saaristoalueiden turvallisuutta. Rajavartiolaitos on merialueilla tärkeä viranomainen, johon yhä useampi taho tukeutuu. Rajavartioston läsnäolo saaristossa tuo merkittävää perusturvaa saariston asukkaille ja siellä aikaa viettäville.

Turvallisuusympäristössä tapahtuneet muutokset näkyvät erityisesti merialueen saaristossa, joten on hyvä, että rajavartiolakia päivitetään vastaamaan paremmin tämän päivän turvallisuusympäristön haasteisiin. Neuvottelukunta kannattaa ehdotuksessa esitetyjä laajennuksia Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksiin erityisesti Schengen-alueen sisärajoilla ja merialueilla.

Neuvottelukunta pitää tärkeänä, että lakiin lisättäisiin ehdotuksen mukaiset säännökset merenalaisen kriittisen infran valvontaan liittyen sekä oikeuteen puuttua miehittämättömien kulkuneuvojen kulkuun myös merenalaisen kriittisen infrastruktuurin valvontatehtävän suorittamiseksi.

Viranomaisten välinen yhteistyö erityisesti harvaan asutuilla alueilla ja saaristossa on keskeistä häiriötilanteisiin vastaamisessa ja niiden ennakoinnissa. On hyvä, että Rajavartiolaitoksen ja Puolustusvoimien välistä yhteistyötä vahvistettaisiin ehdotuksen mukaisesti, siten että, Puolustusvoimat voisi antaa Rajavartiolaitokselle virka-apua kaikkien Rajavartiolaitoksen lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi.

Saaristoasiain neuvottelukunta korostaa Rajavartiolaitoksen läsnäolon merkitystä saaristossa. Läsnäolo mahdollistaa muuttuvien tilanteiden paremman ennakkoinnin ja tuo myös turvaa saariston asukkaille. Muuttunut turvallisuusympäristö tuo esille merivartiostasemien tärkeyden saaristossa. Rajavartiolaitoksella on tärkeä merkitys myös saariston sisäisen turvallisuuden näkökulmasta. Merialueen pelastustehtävissä tehdään tärkeää yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa. Merivartiosto on usein se taho, joka tuntee alueen

hyvin ja pääsee paikalle ensimmäisenä, on kyseessä sitten pelastus- tai poliisitehtävät tai potilaskuljetukset.

Saaristoasiain neuvottelukunta

Puheenjohtaja, kansanedustaja Sandra Bergqvist

Pääsihteeri, johtava asiantuntija Elina Auri